

DE OPLEIDING VAN EEN GENTSE KOOPMANSZOOON ROND 1670 (1)

Theo Penneman

In een 96 bladzijden lange klacht verhalen Egidius de Meulemeester, koopman te Gent, en zijn vrouw Joanna Bras de schelmenstroken van hun oudste zoon, Philippus Franciscus. Uit hun 77 punten tellende verklaring citeren we hierna enkel de eerste passages die handelen over zijn opleiding. Hoe de op 16 augustus 1707 gecollationeerde kopie van het origineel van 30 april 1694 in het archief van Sint-Niklaas terecht kwam, blijft ons nog onbekend. Blijkens de tekst werd Philippus Franciscus geboren te Gent op 1 november 1659.

1

Den ghemelden philips francois de meulemeester heeft van syne teere en jonckste jaeren in de vlaemsche ende waelsche scholen van syne auders ghestelt ghewest, wel ghecleet ende van alles ryckelyck onderhouden.

2

Daernaer heeft hy inde studien gestelt ghewest, ende syne ses scholen gheabsolveert tot de paters jesuiten een deel, ende daer naer tot de paters augustynen, ende studerende heeft men syne Taefele ghecocht in tspaensch casteel by den heere pastor arbome [?] omme simul et semel de Spaensche tael te leeren

3

Hebbende syne ses Latynsche Scholen ghedaen heeft men alles gheprepareert omme hem de philosophie tot Leuven te laeten hooren, ende inde plaetse dat hy het selve soude hebben ghedaen, soo heeft hy naer Brugghe willen gaen woonen met eenen coopman

4

Dienvolghende op syn versoeck is hy ghecolloqueert gheweest tot Brugghe anno 1677, met S(ieu)r ferdinando van pruyssen aldaer eenen eerlycken ende fameusen coopman

voor hondert pattacons tsjaers voor syne tafelcosten, alwaer hy ten redelycken coste heeft gheleert vlaems ende italiaens Bouckhouden met alles dat daeranne dependeert

5

Bovendien heeft hy tot Brugghe Leeren Dansen ende Springhen, spelen op diversche instrumenten, de Scherm-schole ghefrequenteert, nieuwe costelycke cleederen doen maecten ende soo prodieuselyck [?] ende sumptueuselyck gheleeft soo in cleederen, lynwaeten, ghestoffeert van alle soorten van canten, nieuwe schoone paruycken ghemaect, rynghen met fyne diamanten, sack orlogien dat hy op 15. a 16. maenden tydts beth als derthien hondert guldens ghelt heeft [één woord onleesbaar] verquist, ende om hals brocht ende eerst ende meest sonder de voorweten te doen aen synne ouders. Maer heeft de selve soo weten te Leyden, ende amuseren, ende alles coopen inde wynckels wat hem luste ende goet dochte, ende daernaer briefkens getrocken, ende alsoo het gheldt sien te lichten, ende Becommen met alle finessen ende schryven van menichte van Briefven van supplicatie ende Beloften dat hy soude alles vergelden met goeden dienst ende Erkentenis aen synen vader ende moeder, ende dat hy soude wesen den stock van hunnen ouderdom alhier eenighe Briefven ghevougt

6

Daer naer van Brugghe naer Ghendt weder ghekeert synde ten huysen van synen vader ende moeder heeft hy aldaer ghetriumpheert als te vooren ghelyck een pauw, aen al de weirelt wel kenbaer; frequenterende de dans ende scherm schole, costelyck onderhouden van cleederen, ende lynwaeten ende in plaetse van aen syne ouders dienst te doen is hy anno 1679 furtim vertrocken uytter Stadt sonder te doen aen vader ofte moeder de minste kennisse, ende soo gaen Reysen...

NOOT

1. STADSARCHIEF SINT-NIKLAAS, *Oud Archief*, nr. 2226.